

**Vilnius
universiteto
leidykla**

Slavistica Vilnensis

eISSN 2424-6115

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Slavistica Vilnensis

2019

Vol. 64(1)

Published since 1958

Vilnius University Press
Vilnius, 2019

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Slavistica Vilnensis

2019

64(1) tomas

Leidžiama nuo 1958 metų

The journal is published twice a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Jelena Konickaja Vilnius University, Lithuania

Coordinator

Viktorija Ušinskienė Vilnius University, Lithuania

Members

<i>Jan Ivar Bjørnflaten</i>	University of Oslo, Faculty of Humanities, Norway
<i>Henadz' Cychun</i>	National Academy of Sciences of Belarus, Belarus
<i>Marina Čistiaková</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Aleksandr Duličenko</i>	University of Tartu, Estonia
<i>Jevgenij Džidžora</i>	Odessa Nacional I. Mechnikov University, Ukraine
<i>Aloyzas Gudavičius</i>	Šiauliai University, Lithuania
<i>Halina Karaś</i>	Warsaw University, Poland
<i>Czesław Łapicz</i>	Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland
<i>Eleonora Lassan</i>	Vilnius University, Lithuania
<i>Ala Lichačiova</i>	Vilnius University, Lithuania
<i>Nadiežda Morozova</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Olegas Poliakovas</i>	Vilnius University, Lithuania
<i>Janusz Rieger</i>	Warsaw University, Poland
<i>Klaus Steinke</i>	University of Erlangen–Nuremberg, Germany
<i>Marzena Stepień</i>	Warsaw University, Poland
<i>Sergejus Temčinas</i>	Institute of the Lithuanian Language, Lithuania
<i>Cynthia Vakareliyska</i>	University of Oregon, USA

Compilers and editors of the issue: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskienė

Included in:

CEEOL, China Knowledge Resource Integrated Database, DOAJ (Directory of Open Access Journals), DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek), EBSCO Humanities International Index, Google Scholar, Linguistic Bibliography Online (BrillOnline Bibliographies), Lituanistika, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), MLA International Bibliography, Scilit (Scientific Literature Database), WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Address:

Faculty of Philology
Vilnius University
5 Universiteto Str., LT-01131 Vilnius, Lithuania

E-mail: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@ff.vu.lt; viktorija.usinskiene@ff.vu.lt

Phones: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Fax (+370 5) 268 72 08

<http://www.zurnalai.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Copyright © 2019 Authors. Published by **Vilnius University Press**. This is an Open Access journal distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License**, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakingoji redaktorė

Jelena Konickaja Vilniaus universitetas, Lietuva

Koordinatorė

Viktorija Ušinskienė Vilniaus universitetas, Lietuva

Nariai

Jan Ivar Bjørnflaten

Oslo universitetas, Norvegija

Henadz' Cychun

Nacionalinės Mokslų akademijos Kalbos ir literatūros institutas, Baltarusija

Marina Čistiakova

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Aleksandr Duličenko

Tartu universitetas, Estija

Jevgenij Džidžora

Odesos I. I. Mečnikovo nacionalinis universitetas, Ukraina

Aloyzas Gudavičius

Šiaulių universitetas, Lietuva

Halina Karaś

Varšuvos universitetas, Lenkija

Czesław Łapicz

Torunės M. Koperniko universitetas, Lenkija

Eleonora Lissan

Vilniaus universitetas, Lietuva

Ala Lichačiova

Vilniaus universitetas, Lietuva

Nadiežda Morozova

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Olegas Poliakovas

Vilniaus universitetas, Lietuva

Janusz Rieger

Varšuvos universitetas, Lenkija

Klaus Steinke

Erlangen–Niurnbergo universitetas, Vokietija

Marzena Stepień

Varšuvos universitetas, Lenkija

Sergejus Temčinas

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva

Cynthia Vakarelytska

Oregono universitetas, JAV

Numerio sudarytojai ir redaktoriai: Jelena Konickaja, Viktorija Ušinskienė

Prieinama duomenų bazėse:

CEEOL, China Knowledge Resource Integrated Database, DOAJ (Directory of Open Access Journals), DRJI (Directory of Research Journals Indexing), EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek), EBSCO Humanities International Index, Google Scholar, Linguistic Bibliography Online (BrillOnline Bibliographies), Lituanistika, MIAR (Information Matrix for the Analysis of Journals), MLA International Bibliography, Scilit (Scientific Literature Database), WordCat, ZDB (Zeitschriften Datenbank).

Adresas:

Filologijos fakultetas

Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius, Lietuva

El. paštas: slavisticavilnensis@gmail.com; jelena.konickaja@ff.vu.lt; viktorija.usinskiene@ff.vu.lt

Tel.: (+370 5) 268 72 36, (+370 5) 268 7224

Faksas (+370 5) 268 72 08

<http://www.zurnalai.vu.lt/slavistica-vilnensis>

Autorių teisės © 2019 Autoriai. Publikavo [Vilniaus universiteto leidykla](#). Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrijų licencija Priskyrimas](#), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Содержание

Статьи

Алла Кожина

Белорусский государственный университет (Минск)

Елена Суркова

Независимый исследователь (Торонто, Канада)

- Библейские *haraх legomena* в рефлексии перевода (на материале Книги Иова из Виленского ветхозаветного свода (F 19–262) и польских библий XVI в.)10

Марина Владимировна Чистякова

Институт литовского языка (Вильнюс, Литва)

- О списках МВ 99 и НБКМ 1043, представителях особой разновидности пространной редакции Пролога26

Татьяна Пентковская

Московский государственный университет имени М. В. Ломоносова (Россия)

- Источниковедческий анализ как необходимое условие подготовки текста к изданию (на материале Нового Завета книжного круга Епифания Славинецкого и Евфимия Чудовского второй половины XVII в.)37

Денис Валерьевич Кравчук

Институт литовского языка (Вильнюс, Литва)

- Отождествление двух частей руськомовного рукописного учительного евангелия 1635 г.53

Елена Владимировна Белякова

Институт российской истории Российской академии наук (Москва)

- Неизвестный список поучений киевских митрополитов59

Александр Степанович Иванов

Даугавпилсский университет, Резекненская технологическая академия (Латвия)

Алексей Геннадьевич Варфоломеев

Независимый исследователь, Южный (Украина)

- Представление фактов о древнерусских грамотах в семантической сети: Attempto Controlled English (ACE)72

Надежда Морозова

Институт литовского языка (Вильнюс, Литва)

- Рукописный сборник соборных постановлений и других сочинений филипповцев в собрании Библиотеки им. Врублевских АН Литвы87

Сергей Юрьевич Темчин

Институт литовского языка (Вильнюс, Литва)

- “Жития пророков” Абу Исхака ас-Салаби как источник статьи “Посольство Исы в Антиохию” славяноязычных литовско-татарских китабов104

Галина Мишкинене

Институт литовского языка (Вильнюс, Литва)

Путешествие “турка” Синдбада: к проблеме выявления источников в арабиграфичных славяноязычных рукописях литовских татар 117

Irena Fedorovič

Uniwersytet Wileński (Litwa)

“Głowę Twoją drogą do swojej piersi przycisnęłabym i powiedziałabym Ci, jak bardzo Cię kocham”. Listy Józefiny Halkówny do Czesława Jankowskiego z 1884 roku 133

Елена Генриховна Казимянец

Литовская военная академия им. генерала Йонаса Жямайтиса (Вильнюс)

Ужели слово найдено... (О лингвистических характеристиках и причинах популярности “слова года” токсичный) 144

Рецензии

Czesław Jankowski (1857–1929) — między „tutejszością” a europejskością: *Zbiór studiów* / Pod redakcją Ireny Fedorowicz i Mirosława Dawlewicza. *Czesławas Jankowskis (1857–1929) — tarp „čionykštiškumo“ ir europietiškumo: mokslinių darbų rinkinys* / Moksliniai redaktorai Irena Fedorovič ir Miroslav Davlevič. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018. 366 s. ISBN 978-609-07-0079-2. (Iwona Wiśniewska, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Warszawa) 156

I.P. Корольов. *Національна кооперативна комунікативна поведінка: від когніції до дискурсу*: монографія. Киев: ВПЦ „Киевський університет“, 2018. 519 с. ISBN 978-966-439-985-9. (Алла Лихачева, Вильнюсский университет, Литва) 160

Е.Е. Королёва. *Диалектный словарь староверов Латгалии*. Т. 1 (А–В). Рига: Институт староверия Латвии, 2017. 560 с. ISBN 978-9934-8730-0-3. (Ольга Ровнова, Институт русского языка им. В.В. Виноградова Российской академии наук, Москва) 163

Хроника научной жизни

От редакции. Профессору Александру Наумову — 70 лет 168

Міжнародова конференція наукова пошв'ячена 290. rocznicy urodzin ks. Marcina Poczobuta-Odlanickiego “Najjaśniejsza gwiazda na wileńskim firmamencie — ksiądz rektor Marcin Poczobut-Odlanicki” (Wilno, dn. 5–6 grudnia 2018 r.) (Regina Jakubėnas, Uniwersytet Wileński, Litwa) 171

Table of contents

Articles

Alla Kozhinowa

Department of Theoretical and Slavic Linguistics of Belarusian State University (Minsk)

Alena Sourkova

Independent Scholar (Toronto, Canada)

- Biblical *Hapax Legomena* in the Reflection of the Translation
(on the Material of the Book of Job from the Vilna Old Testament Book
(F 19–262) and the Polish Bibles of the 16th Century)10

Marina Chistyakova

Institute of Lithuanian Language (Vilnius, Lithuania)

- On Copies MV 99 and NBKM 1043 – Representatives of Special Type
of the Expanded Edition of the Synaxarion26

Tatiana V. Pentkovskaya

Lomonosov Moscow State University (Russia)

- Source Analysis as a Necessary Condition for Preparing an Edition's Text
(on the Material of the New Testament Prepared by the Editorial Circle
of Epiphany Slavinetsky and Evfimi Chudovsky, Second Half of the 17th
Century)37

Denis Kravchuk

Institute of Lithuanian Language (Vilnius, Lithuania)

- Identifying Two Parts of the 1635 Ruthenian Manuscript of the Didactic
Gospel53

Elena Belyakova

Institute of Russian History of the Russian Academy of Sciences (Moscow)

- An Unknown Copy of the Homilies by Kiev Metropolitans59

Aleksandrs Ivanovs

Daugavpils University, Rezekne Academy of Technologies (Latvia)

Aleksey Varfolomeyev

Independent researcher and Web-developer (Yuzhne, Ukraine)

- The Representation of Facts about Old Russian Charters on the Semantic
Web: Attempto Controlled English (ACE)72

Nadežda Morozova

Institute of Lithuanian Language (Vilnius, Lithuania)

- A Manuscript Anthology of the Resolutions of Church Congresses (Sobory)
and Other Essays of the Filippovtsy in the Collection of the Wróblewski
Library, Lithuanian Academy of Sciences87

Sergey Temchin

Institute of Lithuanian Language (Vilnius, Lithuania)

Abu Ishak al-Thalabi's "The Lives of the Prophets" as a Source of
"The Embassy of Isa to Antioch" Attested in Lithuanian Tatars' Kitabs104

Galina Miškiniė

Institute of Lithuanian Language (Vilnius, Lithuania)

The Journey of Turk Sindbad: Question of Determination the Source
of Lithuanian Tatar Texts Written in Slavic Using Arabic Characters117

Irena Fedorovič

Vilnius University (Lithuania)

"Your Head so Dear to my Heart, I Would Hug Tight to My Chest and
I would Tell How Much I Love You". Letters of Jozefina Hálkova to
Czesław Jankowski from 1884133

Jelena Kazimianec

General J. Žemaitis Military Academy of Lithuania (Vilnius)

Really the Word is Found (On the Linguistic Characteristics and
Reasons for the Popularity of *Toksichnyj* (Toxic), the "Wodr of the Year") ...144

Reviews

*Czesław Jankowski (1857–1929) — Miedzy „Tutejszością” a Europejskością:
Zbiór Studiów / Pod Redakcją Ireny Fedorowicz i Mirosława Dawlewicza. Czesławas Jankowskis (1857–1929) — tarp „čionykštiskumo“ ir
europietiskumo: mokslinių darbų rinkinys / Moksliniai redaktoriai Irena
Fedorovič ir Miroslav Davlevič. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla,
2018. 366 s. ISBN 978-609-07-0079-2. (Iwona Wiśniewska, Institute of
Literary Research of the Polish Academy of Sciences, Warsaw)156*

I.R. Korol'ov. *Nacional'na kooperativna komunikativna povedinka: vid kognicii
do diskursu: monografija. Kiev: VPC „Kievskij universitet“, 2018. 519 s.
ISBN 978-966-439-985-9. (Alla Likhachiova, Vilnius University)160*

E.E. Koroljova. *Dialektnyj slovar' staroverov Latgalii. T. 1 (A–V). Riga:
Institut Staroverija Latvii, 2017. 560 s. ISBN 978-9934-8730-0-3. (Olga
Rovnova, V.V. Vinogradov Russian Language Institute of the Russian
Academy of Sciences, Moscow)163*

Chronicle

Editorial. 70th anniversary of Professor Aleksander Naumow168

International Scientific Conference Dedicated to the 290th Birthday
Anniversary of Marcin Poczubut-Odlanicki "The Brightest Star on the
Vilnius Firmament — Rector Marcin Poczubut-Odlanicki" (Vilnius,
December 5–6, 2018) (Regina Jakubėnas, Vilnius University)171